

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 94 0 P 019366 17 Rev 2
Banjaluka, 15.11.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci, u vijeću sastavljenom od sudija: Darka Osmića, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Tanje Bundalo, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja R.R. iz F., koga zastupa punomoćnik M.V.R., advokat iz F., protiv tuženog Fonda ..., koga zastupa punomoćnik N.P., diplomirani pravnik, zaposlena u IRB RS, koja upravlja tuženim, radi utvrđenja i brisanja uknjižbe založnog prava na nepokretnosti, vrijednost predmeta spora: 5.417,99 KM, i pravnoj stvari tuženog Fonda ..., kao tužitelja, protiv tužitelja R.R. iz F., kao tuženog, radi isplate kamate u iznosu od 2.079,64 KM, odlučujući o reviziji tužitelja-protivtuženog R.R., izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Trebinju broj: 94 0 P 019366 17 Gž 2 od 04.05.2017. godine, na sjednici održanoj dana 15.11.2018. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se odbacuje.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Foči broj: 94 0 P 019366 13 P od 11.9.2013. godine utvrđeno je da je tužitelj-protivtuženi R.R. (u daljem tekstu: tužitelj) sa danom 13.3.2013. godine, tuženom-protivtužitelju Fondu ... (u daljem tekstu: tuženi), u cjelosti izvršio uplatu ugovorene otkupne cijene dvoiposobnog stana, površne 73 m², koji se nalazi u stambeno-poslovnoj zgradi u F., ulaz jedan, II sprat, broj stana 14, izgrađenog na parceli označenoj kao k.č. 1863, K.O. F., sada upisan u Knjigu uloženih ugovora o otkupu stambenih zgrada i poslovnih prostorija broj: 1488 k.o. F., u iznosu od 5.417,99 KM, po ugovoru o otkupu stana na otplatu zaključenog, dana 14.5.2003. godine, između tužitelja i JPŠ SŠ RS BL i istovremeno naloženo tuženom da tužitelju izda valjanu ispravu za brisanje upisanog založnog prava na predmetnom stanu, u Knjizi uloženih ugovora o otkupu stambenih zgrada i stanova, na tražbinu u iznosu od 5.417,99 KM, koju ispravu će u suprotnom zamijeniti presuda, na osnovu koje će se izvršiti to brisanje. Obavezan je tuženi da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.758,00 KM. Odbijen je protivtužbeni zahtjev tuženog da se obaveže tužitelj da mu isplati iznos od 2.079,64 KM na ime zakonskih zatezних kamata od dana podnošenja protivtužbe i naknadi troškove postupka.

Presudom Okružnog suda u Trebinju broj: 94 0 P 019366 17 Gž 2 od 04.5.2017. godine, žalba tuženog je uvažena i prvostepena presuda preinačena tako da je odbijen tužbeni zahtjev u cjelini, a djelimično usvojen protivtužbeni zahtjev tuženog i obavezan tužitelji da mu, zbog zadocnjelog ispunjenja novčanih obaveza, isplati zakonske zatezne kamate u iznosu od 1.592,00 KM, sa zateznom kamatom od 10.5.2013. godine, i da mu na ime naknade troškova parničnog postupka isplati iznos od 492,80 KM, dok je u preostalom dijelu, do traženih 2.079,64 KM protivtužbeni zahtjev odbijen.

Blagovremenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka, sa prijedlogom da se revizija dozvoli, te da revizijski sud „donesu odluku u skladu člana 250. ZPP-a, a u slučaju da donesenu presudu ukine i vrati na ponovni postupak, da naloži Okružnom sudu Trebinje održavanje rasprave pred drugim vijećem tog suda ili da o predmetnom sporu odluči drugi nadležni Okružni sud u RS“.

Tuženi u odgovoru na reviziju osporava revizijske navode tužitelja i predlaže da se revizija odbije, kao neosnovana.

Revizija nije dozvoljena, a nisu ispunjeni zakonom propisani uslovi da se udovolji zahtjevu revidenata i da se o njoj ipak odlučuje.

Odredbom člana 237. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63 /07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu: ZPP), propisano je da revizija nije dozvoljena ako vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude ne prelazi 30.000,00 KM, a u privrednim sporovima 50.000,00 KM, kako slijedi iz odredbe člana 49. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 61/13), koji je stupio na snagu dana 27.7.2013. godine, prije donošenja prvostepene presude, slijedom čega se, saglasno odredbi člana 456a. ZPP, ima primjeniti u ovom postupku.

Mjerodavna vrijednost predmeta spora za ocjenu prava na reviziju, kada se tužbeni zahtjev ne odnosi na novčani iznos, jeste ona koju je tužitelj označio u tužbi (član 321. stav 2. ZPP), odnosno ona koju je sud brzo i na pogodan način utvrdio najkasnije na pripremnom ročištu, a ako pripremno ročište nije održano onda na glavnoj raspravi, prije početka raspravljanja o glavnoj stvari (član 321. stav 3. ZPP).

Kada je tužbeni zahtjev izražen u novcu, kao vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude, uzima se u obzir samo vrijednost glavnog zahtjeva (član 316. stav 2. ZPP). Kamate, ugovorna kazna i ostala sporedna traženja ne uzimaju se u obzir pri određivanju vrijednosti spora ako ne čine glavni zahtjev (stav 3. iste zakonske odredbe).

Predmetna parnica vodi se po dva zahtjeva.

Zahtjev tužitelja protiv tuženog se svodi na traženje da se tuženi obaveže da izda valjanu ispravu za brisanje upisanog založnog prava na predmetnom stanu, jer će u protivnom takvu ispravu zamijeniti presuda.

Zahtjev tuženog protiv tužitelja se odnosi na isplatu zakonske zatezne kamate u iznosu od 2.079,64 KM KM.

Protivtužba (član 74. stav 1. ZPP) je samostalna tužba koju tuženi (protivtužitelj) podnosi protiv tužitelja (protivtuženog) u parnici koja se protiv njega vodi povodom tužbe. Iz procesne samostalnosti tužbe i protivtužbe, proizlazi da se i pravo na izjavljivanje revizije po tužbi i protivtužbi cijeni zasebno. Prema tome, kako se radi o dva odvojena zahtjeva protiv različitih tuženih, dozvoljenost revizije se, u smislu odredbe člana 318. stav 2. ZPP, mora ispitati u odnosu na svaki od postavljenih zahtjeva (iz tužbe i protivtužbe) pojedinačno, to jeste - vrijednost predmeta spora, odnosno pobijanog dijela pravosnažne presude, određuje se zasebno u odnosu na tužbu i u odnosu na protivtužbu i ti se iznosi ne mogu sabirati.

Drugostepenom presudom, preinačena je presuda prvostepenog suda tako da je odbijen tužbeni zahtjev u cjelini, a djelimično usvojen protivtužbeni zahtjev, te obavezan tužitelj da tuženom isplate iznos od 1.592,00 KM, sa pripadajućom zateznom kamatom od utuženja do isplate, čija vrijednost se, kao ni dosuđeni troškovi postupka u iznosu od 492,80 KM, saglasno naprijed izloženom, ne uzima u obzir pri određivanju vrijednosti predmeta spora, pa tako ni pri određivanju vrijednosti pobijanog dijela presude. Vrijednost predmeta spora u tužbi je označena iznosom od 5.417,99 KM.

Dakle, ni jedan od ovih iznosa ne prelazi vrijednost od 30.000,00 konvertibilnih maraka koju naprijed citirana odredba ZPP propisuje kao uslov za dozvoljenost revizije, pa revizija tužitelja nije dozvoljena.

Znajući to, revident je pozivom na odredbu člana 237. stav 3. ZPP, zatražio da se o reviziji odluči, iako nije dozvoljena. Revizionim prigovorima se, kao pitanje koje bi opravdalo dozvoljavanje revizije, ističe: „ da li je niži sud (Okružni sud) dužan postupati po uputama Višeg suda – (Vrhovnog suda), ili nije, da li je niži sud dužan u ponovnom postupku shodno uputama Višeg suda raspraviti sva sporna pitanja na koja mu je ukazao Viši sud u svom rješenju, ili može da donosi novu odluku mimo datih mu uputa od strane Višeg suda.“ Nije naveo razloge iz kojih bi proizlazilo da je rješavanje o reviziji važno za obezbjeđenje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, niti se bilo čime ukazuje da nižestepeni sudovi različito sude u sličnoj situaciji.

Uostalom, pitanja koja postavlja revident sasvim jasno su riješena odredbom člana 228. i 253. ZPP, a ako neki sud ne postupa tako, onda je to razlog za izjavljivanje žalbe, odnosno revizije kada je dozvoljena, a ne za vanredno dozvoljavanje revizije kada za takvo postupanje nisu ispunjeni i drugi, zakonom propisani, uslovi.

Pored toga, suprotno navodima revidenta, drugostepeni sud u konkretnom slučaju nije sudio suprotno datim uputama, a stav izražen u pobijanoj presudi u saglasnosti je sa shvatanjima ovog suda izraženim u ranijim odlukama – broj: 94 0 P 019366 16 Rev i broj: 94 0 P 019760 16 Rev, obe od 24.3.2017. godine; broj: 94 0 P 020578 16 Rev od 06.4.2017. godine; broj: 94 0 P 019438 17 Rev od 08.5.2017. godine i broj: 94 0 P 019333 17 Rev od 08.02.2018. godine.

Slijedom izloženog riješeno je kao u izreci, na osnovu odredbe člana 247. stav 1, 4, 5. i 6. u vezi sa članom 237. stav 2. ZPP.

Predsjednik vijeća
Darko Osmić

Za tačnost otpavka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić